

Zarządzenie nr 16
Dziekana Wydziału Nauk Społecznych
Akademii Handlowej Nauk Stosowanych w Radomiu
z 1 października 2025 roku
w sprawie określenia zagadnień do egzaminu dyplomowego dla kierunku Psychologia
studia pierwszego i drugiego stopnia

Na podstawie Statutu Akademii Handlowej Nauk Stosowanych z dnia z dnia 19 grudnia 2024 oraz Zarządzenia nr 54 Rektora Uczelni z dnia 6 września 2024 roku zarządzam, co następuje:

§ 1

Studentów kierunku Psychologia, studia pierwszego stopnia tok studiów 2023-2026 i studentów drugiego stopnia tok studiów 2024-2026, obowiązuje następująca liczba zagadnień podczas egzaminów dyplomowych:

- 40 zagadnień ogólnych/kierunkowych;
- 20 zagadnień z wybranej specjalności.

§ 2

Zagadnienia są dostępne dla studentów i nauczycieli akademickich w systemie Wirtualny Dziekanat.

§ 3

Wykaz zagadnień stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dziekan Wydziału Nauk Społecznych

Prof. AHNS dr Martyna Majewska

Załącznik do Zarządzenia nr 16 Dziekana Wydziału Nauk Społecznych AHNS w Radomiu z 1 października 2025 roku w sprawie określenia zagadnień do egzaminu dyplomowego dla kierunku Psychologia – studia pierwszego stopnia tok studiów 2023-2026 i studiów drugiego stopnia tok studiów 2024-2026

**ZAGADNIENIA NA EGZAMIN DYPLOMOWY
DLA KIERUNKU PSYCHOLOGIA, STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA
rok akademicki 2025/2026**

ZAGADNIENIA KIERUNKOWE

1. Przedmiot, cele i zastosowania współczesnej psychologii – zróżnicowanie podejść i obszarów praktyki.
2. Psychologiczne koncepcje człowieka.
3. Przedmiot badań i podstawowe kategorie opisowe psychologii różnic indywidualnych.
4. Podstawowe teorie agresji.
5. Stereotypy i uprzedzenia.
6. Funkcje emocji – adaptacyjne, regulacyjne, relacyjne, itp.
7. Właściwości ludzkiej motywacji (cechy motywacji).
8. Regulacyjna teoria temperamentu J. Strelaua.
9. Stres i radzenie sobie ze stresem.
10. Koncepcja rozwoju poznawczego wg J. Piageta.
11. Trójczynnikowa koncepcja miłości Sternberga.
12. Podstawowe mechanizmy i rodzaje uczenia się (np. warunkowanie klasyczne, instrumentalne, zastępcze, modelowanie, inne).
13. Opisz stadia rozwoju psychospołecznego według E. Eriksona uwzględniając konsekwencje rozwiązywanych konfliktów.
14. Teoria opanowywania trwogi J. Greenberga, S. Solomona i T. Pyszczynskiego.
15. Psychospołeczne uwarunkowania przemocy w rodzinie – skutki i mechanizmy.
16. Podstawowe teorie zapominania.
17. Psychologia organizacji i pracy – modele przywództwa i ich skuteczność.
18. Główne dylematy etyczne w praktyce psychologicznej.
19. Klasyczna psychoanaliza Z. Freuda; struktura osobowości, mechanizmy obronne, krótka charakterystyka rozwoju psycho-seksualnego człowieka.

20. Wpływ mediów społecznościowych na dobrostan psychiczny młodych dorosłych.
21. Rozumienie dobrostanu psychicznego i jego determinanty.
22. Podejście egzystencjalne w psychologii.
23. Koncepcja wielkiej Piątki i jej współczesne wersje (jak np. teoria dwuczynnikowa DeYounga, Digmana; model HEXACO, inne).
24. Style poznawcze (główne typy i ich krótka charakterystyka).
25. Modele równorzędnych i hierarchicznych czynników inteligencji.
26. Stadia procesu umierania wg Kübler-Ross.
27. Podejście narracyjne w psychologii osobowości.
28. Modele diagnozy psychologicznej
29. Podstawowe narzędzia psychologicznej diagnozy przyczynowej.
30. Seksualność w cyklu życia człowieka (typowe zachowania seksualne w poszczególnych okresach rozwojowych, biopsychosocjalne uwarunkowania seksualności).
31. Główne teorie inteligencji (Spearman, Guilford, Cattell, Sternberg, inni).
32. Potrzeby i popędy jako wyjaśnienie motywacji (m.in. teoria Masłowa, Obuchowskiego, inne podejścia).
33. Teorie wartości – oczekiwanie (założenia, przedstawiciele).
34. Zastosowanie teorii poznania społecznego Bandury we współczesnej psychologii.
35. Zaburzenia osobowości – klasyfikacja, objawy i kontrowersje diagnostyczne.
36. Biologiczne podstawy emocji (dominujące interpretacje, jak np. LeDoux, Damasio, kwartetowa teoria emocji, inne).
37. Style przywiązania wg M. Ainsworth i ich wpływ na rozwój człowieka.
38. Rodzaje pamięci i ich charakterystyka.
39. System nerwowy człowieka i jego struktura.
40. Psychologia międzykulturowa – wpływ kultury na percepcję, emocje i zachowanie.

ZAGADNIENIA SPECJALNOŚCIOWE

Specjalność PSYCHOLOGIA KLINICZNA

1. Pojęcie normy i patologii psychicznej.
2. Główne kierunki i podejścia w psychologii klinicznej (biologiczne, behawioralne, psychoanalityczne, fenomenologiczne, inne).
3. Główne systemy klasyfikacji zaburzeń psychicznych.

4. Rola neuroplastyczności w procesach rehabilitacji neuropsychologicznej.
5. Neuropsychologiczna analiza demencji.
6. Cele i przebieg diagnozy neuropsychologicznej.
7. Terapia neuropsychologiczna – założenia, cele, przebieg.
8. Charakterystyka zaburzeń nerwicowych (objawy i zespoły).
9. Charakterystyka zaburzeń osobowości i zaburzeń zachowania (objawy i zespoły).
10. Charakterystyka zaburzeń afektywnych (objawy i zespoły).
11. Charakterystyka zaburzeń schizofrenicznych (objawy, zespoły, przebieg).
12. Charakterystyka zaburzeń psychicznych i zachowań spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych (objawy i zespoły).
13. Rola i znaczenie wsparcia społecznego w leczeniu pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.
14. Zaburzenia seksualne (charakterystyka, etiologia, terapia i pomoc psychologiczna).
15. Obraz kliniczny, etiopatogeneza, diagnostyka, leczenie zaburzeń odżywiania.
16. Zaburzenia psychiczne w schorzeniach somatycznych (obraz kliniczny, etiologia, leczenie).
17. Zastosowanie technik uważności (mindfulness) w terapii zaburzeń klinicznych.
18. Orientacja patogenetyczna i salutogenetyczna w psychologii klinicznej.
19. Problemy kliniczne dzieci i młodzieży w poszczególnych okresach rozwoju.
20. Psychologiczne aspekty przewlekłego bólu – diagnoza i terapia.

Specjalność PSYCHOPROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

1. Pojęcie uzależnienia oraz ich rodzaje (z uwagi na objawy oraz przedmiot uzależnienia).
2. Koncepcje i modele uzależnienia.
3. Czynniki ryzyka uzależnień (najważniejsze czynniki ryzyka uzależnień fizycznych i behawioralnych – podobieństwa i różnice).
4. Rola czynników psychospołecznych w zapobieganiu nawrotom uzależnień.
5. Trzy podstawowe mechanizmy psychologiczne uzależnienia.
6. Psychospołeczne konsekwencje uzależnienia – wpływ na relacje interpersonalne i funkcjonowanie społeczne.
7. Podaj najczęstsze cechy zjawiska współuzależnienia.
8. Omów uniwersalną zasadę uzależnienia, czyli koncepcję 4C (Craving / Pragnienie, Compulsion / Przymus, Control / Kontrola, and Consequences / Konsekwencje).

9. Wpływ uzależnienia na funkcjonowanie rodziny.
10. Związek zachowań przemocowych z reakcjami osoby uzależnionej.
11. Metody diagnozowania uzależnień od substancji oraz metody diagnozowania uzależnień behawioralnych.
12. Podstawowe kierunki i działania profilaktyki uzależnień (fizycznych i behawioralnych).
13. Tradycyjny a współczesny model profilaktyki.
14. Znaczenie motywacji do zmiany w procesie profilaktyki i terapii uzależnień.
15. Standardy jakości programów profilaktycznych.
16. Zasady i etapy tworzenia programu profilaktycznego.
17. Narzędzia działań profilaktycznych psychologa – wybierz i omów dwa przykłady.
18. Działania o charakterze psychoedukacyjnym dotyczącym tematyki uzależnień (specyfika profilaktyki uzależnień w szkole).
19. Postulaty profilaktyki pozytywnej.
20. Rola wsparcia rówieśniczego i grup samopomocowych w profilaktyce uzależnień

**ZAGADNIENIA NA EGZAMIN DYPLOMOWY
DLA KIERUNKU PSYCHOLOGIA STUDIA DRUGIEGO STOPNIA
Rok akademicki 2025/2026**

ZAGADNIENIA KIERUNKOWE

1. Psychologia jako nauka, interdyscyplinarność w badaniach psychologicznych.
2. Behawioryzm, jako kierunek w psychologii, geneza, rozwój, przedstawiciele, podstawowe tezy.
3. Trzy generacje („fale”) terapii poznawczo – behawioralnych.
4. Psychologiczne podstawy zachowania się człowieka w sytuacjach trudnych (stresowych).
5. Paradygmaty we współczesnej psychologii.
6. Klasyczne i współczesne koncepcje w podejściu psychodynamicznym.
7. Struktura procesu badawczego w psychologii.
8. Metody jakościowe w badaniach psychologicznych – charakterystyka i przykłady zastosowań.
9. Techniki pomiaru w psychologii – przegląd i zasady doboru narzędzi.
10. Podstawy teorii pomiaru w psychologii – pojęcia rzetelności i trafności.

11. Źródła błędów w badaniach eksperymentalnych.
12. Zasady doboru metod analizy statystycznej – kryteria i przykłady.
13. Zjawisko przemocy w rodzinie, koncepcje, mechanizmy.
14. Psychologiczne mechanizmy uzależnień chemicznych i behawioralnych.
15. Pojęcia i definicje diagnozy psychologicznej i przykłady jej wykorzystania w odniesieniu do wybranych przypadków klientów.
16. Wymień i omów główne nurty w psychoterapii, opis podejść.
17. Standardy etyczne w postępowaniu psychologa praktyka.
18. Wybrane teorie stresu: fizjologiczna teoria stresu Seyle'go, transakcyjna teoria stresu Lazarusa i Folkman, stres w ujęciu Antonovsky'ego.
19. Rola psychologa w interwencji kryzysowej.
20. Rezyliencja – sposoby definiowania i metody pomiaru.
21. Wywiad i obserwacja w psychologii.
22. Wymień i scharakteryzuj kompetencje profesjonalnego psychologa.
23. Rola i miejsce statystyki w psychologii.
24. Psychoprophylaktyka – tradycyjne i współczesne ujęcie.
25. Tajemnica zawodowa psychologa i jej odstępstwa.
26. Zachowania autodestrukcyjne u dzieci i młodzieży (indywidualne i środowiskowe czynniki ryzyka).
27. Przykładowe strategie regulacji emocjami.
28. Porozumienie się bez przemocy (NCV Nonviolent Communication) M. Rosenberga.
29. Cele i obszary stosowania diagnozy psychologicznej. Omów wybrane modele diagnozy i ich zastosowanie w praktyce.
30. Pomoc psychologiczna ofiarom przestępstw.
31. Klasyczne (historyczne) nurty w psychologii (strukturalizm, funkcjonalizm, klasyczny behawioryzm, klasyczna psychoanaliza).
32. Współczesne kierunki w psychologii (jak: biologiczny, psychodynamiczny, ewolucyjny, behawioralny, poznawczy, humanistyczny).
33. Kryzys psychologiczny – definicje, rodzaje, przebieg i strategie interwencji.
34. Właściwości psychometryczne testu psychologicznego (rzetelność, trafność i jej rodzaje, standaryzacja).
35. Znaczenie umiejętności interpersonalnych w zawodzie psychologa.
36. Mechanizmy zachowania się ludzi w tłumie – deindywiduacja, konformizm, dynamika grupy.

37. Opisz konstrukt jakim jest poczucie koherencji (elementy składowe, narzędzie diagnostyczne).
38. Wymień działania o charakterze samouszkodzającym – przykłady.
39. Kluczowe różnice między psychoterapią indywidualną a grupową – cele, dynamika, efekty.
40. Rodzina w kryzysie – psychologiczne skutki rozvodu, choroby, straty.

ZAGADNIENIA SPECJALNOŚCIOWE

Specjalność PSYCHOLOGIA SZKOLNO – WYCHOWACZA

1. Psychologia wychowania: przedmiot, cele, metody badań, podstawowe narzędzia badawcze. Przykłady wykorzystania Testów psychologicznych w psychologii wychowawczej.
2. Konflikt w środowisku wychowawczym. Zarządzanie konfliktem.
3. Profilaktyka, promocja zdrowia psychicznego w miejscu pracy, promowanie zdrowia psychicznego w szkołach.
4. Psychologiczne skutki przemocy rówieśniczej i metody wsparcia ofiar przemocy.
5. Diagnoza i terapia w pracy z dzieckiem i rodziną – modele terapii.
6. Typologia błędów wychowawczych w ujęciu A. Guryckiej.
7. Diagnoza psychologiczna specjalnych potrzeb edukacyjnych – sposoby i narzędzia.
8. Formy i metody pracy psychologa, zasady oceniania, indywidualizowanie podejścia i zalecenia do pracy edukacyjno-terapeutycznej z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
9. Metodyka pracy psychologicznej z dzieckiem zdolnym.
10. Rozwijanie potencjału twórczego dziecka – rola współpracy psychologa szkolnego z rodziną dziecka. Propozycje psychologii humanistycznej.
11. Rola psychologa w adaptacji dzieci z doświadczeniem migracji i uchodźstwa do systemu edukacyjnego.
12. Praca psychologów wychowawczych z rodzicami.
13. Konsekwencje zaburzonej komunikacji między dzieckiem i rodzicem.
14. Metody i techniki badań psychologicznych w pracy z uczniami na różnych etapach edukacyjnych.
15. Psychologiczne aspekty wypalenia zawodowego nauczycieli i możliwości wsparcia.

16. Testy psychologiczne oraz ich zastosowanie w badaniach dzieci, młodzieży i dorosłych.
17. Wczesne wykrywanie zaburzeń rozwojowych u dzieci – rola psychologa szkolnego i przedszkolnego.
18. Kompetencje rodzicielskie w zakresie wspierania dziecka.
19. Charakterystyka środowisk wychowawczych.
20. Znaczenie grupy w rozwoju dziecka.

Specjalność PSYCHOLOGIA KLINICZNA I ZDROWIA

1. Psychologia zdrowia jako interdyscyplinarna dziedzina nauki – zakres i cele.
2. Psychospołeczne uwarunkowania zdrowia i choroby.
3. Wybrane nurty psychoterapeutyczne i ich założenia.
4. Znaczenie stylu życia i zachowań zdrowotnych dla dobrostanu psychofizycznego.
5. Systemy klasyfikacji chorób i zaburzeń psychicznych wykorzystanych w diagnostyce psychologicznej.
6. Zaburzenia afektywne – diagnoza i terapia zaburzeń nastroju.
7. Zaburzenia osobowości - aktualne kryteria diagnostyczne wg ICD-11, narzędzia diagnostyczne.
8. Zaburzenia lękowe (fobia społeczna, zaburzenie obsesyjno-kompulsywne, zespół lęku uogólnionego) z uwzględnieniem różnic w podejściu do ich diagnozy i terapii.
9. Zaburzenia odżywiania - diagnoza kliniczna i terapia.
10. Zaburzenia neurorozwojowe – klasyfikacja, diagnoza oraz terapia.
11. Mechanizmy radzenia sobie ze stresem a zdrowie psychiczne i fizyczne.
12. Psychologiczne aspekty funkcjonowania osób z chorobami przewlekłymi (np. cukrzycą, chorobami serca, nowotworami).
13. Struktura oraz rodzaje diagnozy neuropsychologicznej.
14. Neuropsychologiczne konsekwencje uszkodzenia mózgu.
15. Klasyfikacja i etiologia uzależnień – biologiczne, psychologiczne i społeczne czynniki ryzyka.
16. Rola psychoterapii i farmakoterapii w leczeniu uzależnień.
17. ASD i PTSD – różnice w kryteriach diagnostycznych i udzielaniu pomocy psychologicznej.
18. Psychologiczna pomoc pacjentowi onkologicznemu – potrzeby emocjonalne i strategie wsparcia.

19. Interwencje psychologiczne w kryzysach psychicznych – samobójstwa, zaburzenia po stresie traumatycznym.
20. Terapia poznawczo-behawioralna w leczeniu zaburzeń psychicznych – założenia i techniki.